

Inskrift:

: pialfi : risti : stin : pisa : aftir : uik - - brupur : sun sin : kup : ihlbi : silu : uikiks :
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55

Pialfi ræisti stæin þenna æftir Vik[ing], broðursun sinn. Guð hialpi sialu Vikings.

»Tjälve reste denna sten efter Viking, sin brorson. Gud hjälpe Vikings själ.»

Till läsningen: Sk framför 1 **p** är svagt, men sannolikt. Namnet 1—6 **pialfi** är ristat med omvända runor. 8 och 14 **i** äro icke stungna. 17 **i** är möjligen stunget, men punkten är mycket grund och osäker. Bst i 20 **a** är kort, avgjort kortare än i 3 och 19 **a**. Den har emellertid samma sneda lutning mot hst och bör sannolikt uppfattas som ett **a**, icke **e**. Övre delen av 27 **k** är borta. Därefter nedre delen av två stavar, sannolikt **ik**. Av 30 **b** finns endast nedre hälften. Av 31 **u** saknas toppen. Intet sk efter 38 **n**. 42 **k** är icke stunget. 46 **h** är tydligt. 51 **i** är sannolikt icke stunget.

Stenen är på den äldsta teckningen 1743 lika mycket skadad upptill som nu. Läsningen är alldeles korrekt. 20 **a**. — L 61: 1—6 **kalf**, 20 **i**. — Dybeck: 1—6 **pialfi**, 20 **i**.

Om namnet *Pialfi* se Sö 194, om *Vikingr* se Sö 282.

45—49 **ihlbi** är sannolikt en felristning för **ialbi**, vilket motsvarat ristarens uttalsform *ialpi* (med *h*-bortfall). Jfr **ipin** U 679, **iuk** U 682. Men **h**-runan kan givetvis bero på att han har varit influerad av den vanliga skriftformen **hialbi**.

682. Kaddala, Skoklosters sn.

Litteratur: B 315, L 64. J. Bureus, Fa 6 s. 90 n:r 217 (Bureus' egen uppteckning), Fa 10: 2 n:r 68, Fa 5 n:r 321, Fa 1 s. 73; Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 2, bl. 242; O. Celsius, Svenska runstenar (Fm 60) 1, s. 384; J. A. Kjellman-Göranson, Sko socken (1860), s. 17; E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 48.

Avbildningar: Bureus, teckning (i Fa 10: 2), kopparstick (Ff 6 n:r 134); J. Leitz och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 315).

Runstenen stod enligt Bureus »I Kaddala gärde På Skobolandet» (Fa 10: 2), »I Kaddala gärdet på Skobolandet» (Fa 6), vid »Kaddala» (Fa 5). Teckningen, som är daterad »ult. Junii 1620» (30 juni 1620), visar, att stenen stod i ett stenröse. — I *Ransakningarna* omtalas en runsten »i Kaddala gierdet». Träsnittet i Peringskiölds *Monumenta* har påskriften: »Kaddala norra gärde i Skoo Soehn», och överst på bladet står anteckningen: »Kaddala Norra gärde, längst bort i gärdet» (B 315: »Kaddala Gärde», L 64: »Kaddala gärde (i rör)»). O. Celsius har ingen ny uppgift; han har icke sett stenen. Den saknas hos Dybeck och har trots ivriga efterforskningar i senare tid icke kunnat återfinnas. Kjellman-Göranson uppger, att den har blivit nedgrävd i åkern. På initiativ av Riksantikvariens ombud, sadelmakare J. A. Andersson i Orresta har också åkern djupplöjts med traktor, men utan resultat.

Höjd omkr. 1,50 m., bredd omkr. 0,80 m.

Inskrift (enligt B 315):

+ pura · let · raisa · stain · þen · at · akmunt · auk · eftir · siba · sun · sin +
 5 10 15 20 25 30 35 40 45
 arliurn iuk · snin ·
 50 55 60

Pora let ræisa stæin þenn[a] at Agmund ok æftir Sibba, sun sinn. Arbiorn hiogg stæin.

»Tora lät resa denna sten efter Agmund och efter Sibbe, sin son. Arbjörn högg stenen.»

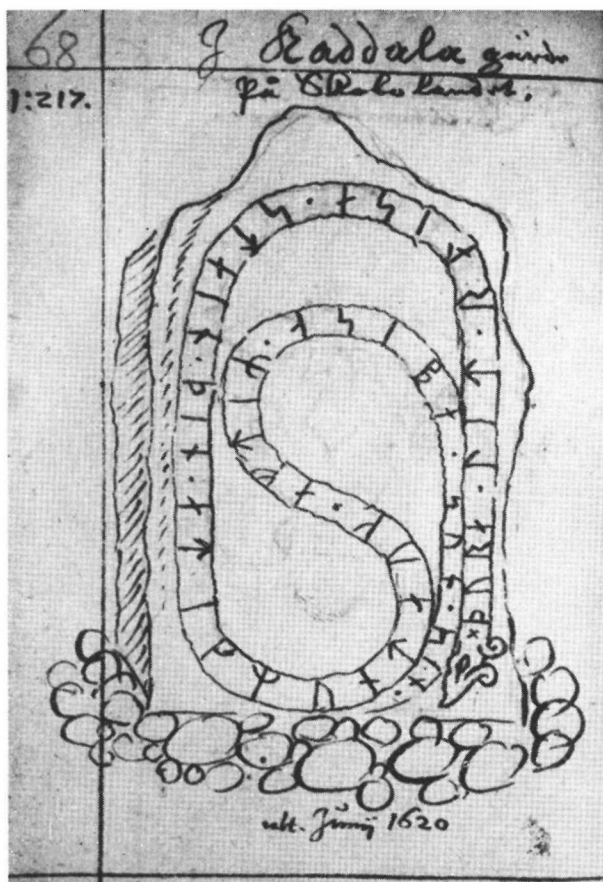

Fig. 118. U 682. Kaddala, Skoklosters sn.
Efter teckning av Bureus.

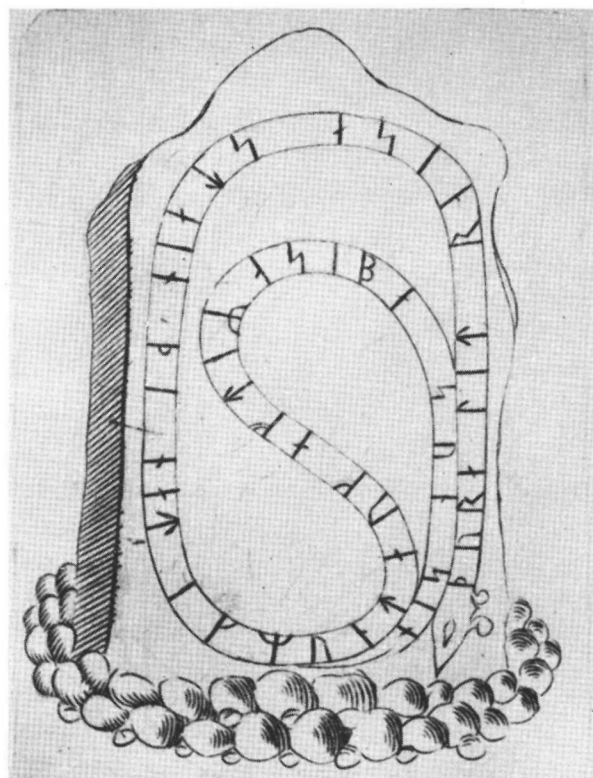

Fig. 119. U 682. Kaddala, Skoklosters sn.
Efter kopparstick av Bureus.

Till läsningen: Träsnittet i Peringskiölds *Monumenta* har 6 och 32 i, men med rödpenna är detta rättat till e, säkerligen efter originalteckningen. I B 315 är rättelsen iakttagen. Träsnittet i *Monumenta* är tydligen ett korrekturavdrag. R. 49 har förmodligen varit skadad eller svårläst; den har givetvis ursprungligen varit b. Likaså har r. 58 varit t; bistavarna ha sannolikt suttit längre ned än vanligt. — Bureus: 6 i, 19 i; 33 a Fa 10: 2 (e Fa 6); 37—40 asiba Fa 10: 2 (siba Fa 6). Slutet av inskriften, runorna 47—60, saknas hos Bureus.

Det är tydligt av inskriftens formulering, att Agmund har varit Toras man, ehuru detta icke uttryckligen säges. Om namnet *Agmundr* se ovan U 656. Om namnet *Sibbi* se Sö 183 och Sm 22.

Arbjörn (eller Arnbjörn) har som ristare signerat ytterligare ett par runinskrifter: U 652 och U 688. Sannolikt har han, såsom v. Friesen förmodar, ristat åtskilligt flera. Jfr ovan U 676.

Kvarnslöt (Lugnet), Skoklosters sn.

C. F. Rothlieb omnämner i sin *Beskrifning öfver Skokloster* (1819), s. 5 en runsten vid Kvarnslöt i västra delen av Skoklosters sn. Sedan han omtalat den välkända fornborgen, fortsätter han: »med åtankan på alla menskliga verks förgänglighet lemnade jag den gamla Borgen, för att bese den nedan-före liggande vackra dalen, hvars romantiska skönhet är verkligen förtjusande och som under namn af Lugnet i sednare tider fått et slags namnkunnighet, af helt annan beskaffenhet, hvarom fram-

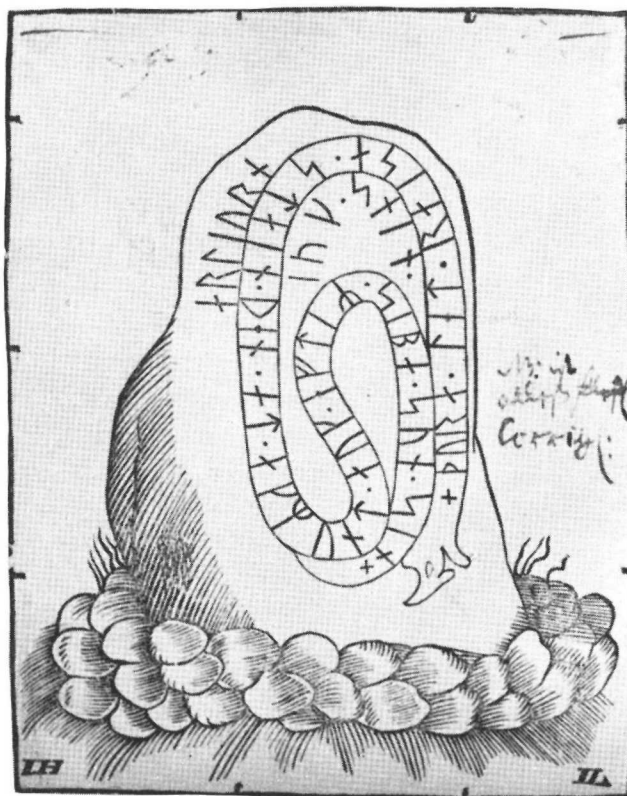

Fig. 120. U 682. Kaddala, Skoklosters sn. Efter B 315.

deles skall nämnas. Men hvad jag ej nu bör förbigå, är at jag fann, utmed den genom dalen löpande lilla strömmen en Runsten, til hälften endast öfver jord, hvars påskrift var nästan utplånad och blott til en liten del synlig nerrvid jorden.»

Någon annan uppgift om en runsten vid denna plats finnes icke, och stenen har förgäves eftersökts i senare tid. Dybeck meddelar i sin reseberättelse 1859 (ATA): »Vid Lugnet (Quarnslöt) i Skoklosters socken efterfrågades den runsten, som Rothlieb nämner i sin beskrifning om Sko herregård; men han fanns icke. En gumma som i 50 års tid varit på stället, sade sig alldrig sett eller hört talas om honom.»

683. Linda, Skoklosters sn.

Pl. 40.

Litteratur: B 313, L 63, D 1: 28. J. Bureus, Fa 6 s. 44 n:r 18 (Bureus' egen uppteckning), Fa 5 n:r 322, Fa 1 s. 73; Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 2, bl. 242; P. Elvius och J. Arenius, De Fierdhundria (diss. 1717), s. 106; O. Celsius, Svenska runstenar (Fm 60) 1, s. 465; J. A. Kjellman-Göranson, Sko socken (1860); Handlingar i ATA 1932—34, 1937, 1939, 1946.

Äldre avbildningar: J. Leitz och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 313); A. Wætter, teckning (ATA); Dybeck a. a.; E. Floderus foto 1939 (ATA).

Runstenen står rest i en stenig beteshage, drygt 40 m. ÖNÖ om Linda mangårdsbyggnad, 100 m. S om landsvägen till Skokloster. Ristningsytan är vänd åt NV.

Inskriften var känd redan av Bureus. Den fanns »Vti Råbärgha giärde på Skobolandet» (Fa 6), vid »Råbärgha» (Fa 5). — I Ransakningarna uppges »2 Runsteenar i Linda»; tydligen är det U 683 och U 684 som avses. Träsnittet i Peringskiölds Monumenta (och B 313) upptager